

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Hyemalis Et Verna Ab Adventu Ad Pentecosten. - Insertis aliquot
Allocutionibus Academicis

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Allocutio I. Synodalis ad Clerum. Trinitas Creata. Thema. Bonus Pastor
animam suam dat pro ovibus suis. Ioan. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47077](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47077)

ALLOCUTIO I.
SYNODALIS

Ad Clerum

Dominica II. post Pascha.

TRINITAS CREATA.

THEMA.

Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis. *Joan. 10.*

Cognoscetis quia ego sum in Patre meo,
& vos in me, & ego in vobis.
Joan. 14.

Obilitatus triumphalibus signis post reportatam de Inferno victoriam PACIS auspex, ante octiduum PACEM dedit suis tanquam *Episcopus animarum*, & Princeps PACIS: hodie tanquam *Pastor bonus* protestatur animam suam se dare pro ovibus suis. NN. Venerabiles Sacerdotes *conversi nunc ad Pastorem & Episcopum animarum vestrarum*. Ille inquam, qui ante octiduum Pacem dedit suis, & in sufflando dixit:

Acci-

*1. Pet. 2.
Isai. 9.*

Accipite Spiritum Sanctum; idem ipse hodie ingemiat: *Animam meam pono pro ovibus meis*. Brevi paraphra-
 si hoc dictum puto. Accepistis spiritum meum, accipi-
 te & animam meam. Animam ego hominis non di-
 stingerem à spiritu, nisi is qui loquitur Deus si-
 mul esset & homo. Accepistis ergo Spiritum san-
 ctum qui Deus est, cum quo ego & Pater unum su-
 mus, accipite & animam meam humanæ naturæ
 formam, quam ego pro ovibus meis posui, ut &
 vos animarum prodigi, pro ovibus eas ponere non
 formidatis. Quale igitur hoc genus hominum?
 quod Spiritum habet distinctum ab anima Spi-
 ritum non tantum hominis sed Dei-homi-
 nis? Mira dignitas Sacerdotum! Ad vos hæc di-
 cta sunt Viri venerabiles, qui estis æternæ veritatis:
Sal terræ, Lux Mundi Matth. 5. *Praecones Evangeli-
 j.* Marci 16. *Pastores Ovium.* Matth. 16. *Piscatores
 hominum.* Marci 1. *Cultores vineæ.* Matth. 21. Qui
 estis Paulo: Cives Sanctorum & Domestici Dei.
Ephes. 2. Ministri Christi, & dispensatores myste-
 riorum. *1: Cor. 4.* Angelorum Judices. *2. Cor. 6.*
 Qui estis Petro: Regale Sacerdotium, gens Sancta,
 populus acquisitionis, lapides vivi domus Spiritua-
 lis. *1. Pet. 2.* Qui estis Divis *Anselmo & Hieronymo*
*Speculatores Hierusalem, apes florilegæ, clypei
 Turris Davidicæ, sepimenta vineæ sanctæ, oculi
 sponsæ, custodes lectuli Salomonis.* Qui estis *Gre-
 gorio Nazianzeno*: illustres animarum custodes,
 mundi fundamenta, & supplementa Deum homi-
 nibus concilians. Qui estis *Theodoreto*: Coadi-
 utores Dei, voluntatis divinæ interpretes, vocis di-
 vinæ organa, potentiae divinæ instrumenta, coele-
 stis regni ministri, judiciorum divinatorum nuntij,
 Re-

S. Anselm.
S. Hieron.

S. Greg.
Naz.

Theodoret.

Regiæ domus dispensatores, Ecclesiæ petrae. Qui estis Cæsario: cœlorum filij, civitatis æternæ januae, arbores scientiæ, lampades accensæ, soles Mundi, vitæ immortalis Doctores. Qui estis S. Dionysio: morbôrum Medici, peccantium patroni, inter Deum & homines mediatores, mysteriorum præfules. Qui estis S. Gregorio Magno: Spiritus Sancti oracula, os Dei, Prophetarum filij, hæresum flagella, fidelium Patres & Magistri. Qui estis S. Chrysofotomo receptacula sapientiæ, cœli clavicularij, veritatis tubicines, vitæ lumina, cœlorum Commissarij. Qui estis Concilio Tridentino: Specula fidelium, Præsides & Judices, Christi Vicarij, pauperum Patres forma gregis, Christianæ fidei columnæ, civitates in monte, claudorum baculi, cœcorum Duces, ignorantium Magistri, Præsulum Consiliarij. Qui estis - - - quid dicam amplius? Spiritus & anima verbi humanati. Ad vos enim dictum est: *Accipite Spiritum sanctum*: ad vos dictum est. *Animam meam pono pro ovibus meis*: Ex quo per legitimam sequelam, dico amplius: Vos estis nova in mundo TRINITAS, sed CREATA. *Nam cognoscetis quia ego sum in Patre meo, & vos in me, & ego in vobis.*

II. Trinitas increata illa est: *Tres sunt qui testimonium dant in cœlo, Pater, Verbum & Spiritus Sanctus, & hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimonium dant in terra, Spiritus & aqua & sanguis.* De Triade in terra ipse Joannes se explicat. *Hic est qui venit per aquam & sanguinem JESUS Christus. Et Spiritus est, qui testificatur, quoniam Christus est veritas.* Advertite, si Dei Filius unum cum Patre est, & Spiritus S. unum cum Filio, & rursus unum cum Patre, unum vobiscum est, quam mereamini no-

Ggg

men-

S. Cæsar.

S. Dionys-

S. Greg.
Magn.S. Chry-
sost.Conc.
Trid.
Sess. 14.
de Pœn.
c. 5.
Sess. 14.
dec. de
Ref.
Sess. 23 c.
1. de Ref.

Joan. 14.

1. Joan. 5.
v. 7.

Exodi 22.

Constant.
M. ap. S.
Bernar.
sen. serm.
fer. 4.
Dom. 2.
Quadr.

Mag.
sent. 1.
dist. 29.

menclaturam. Præcipit Deus Israël: *Dijs non detrahes*. Quid? num ergo alij Dij præter unum Deum? Ad hoc Glossa: *Dijs non detrahes, id est Sacerdotibus*. Et Constantinus Magnus in Nicæna Synodo, delata ad se causa Sacerdotum professus est: *Ite, & inter vos causas vestras disponite, quia indignum est quod nos judicemus Deos*. Sed rescindo ambages.

III. Mirabar aliquando cur Sacerdotes appellari soleant *Patres*, sed ubi ad Christi oracula mentem adverti, in eam facillè transivi sententiam, quod sicut in divinis Pater est unum cum Filio, & uterque spirant Spiritum Sanctum; ita sacerdos velut Pater quidam Dei Filij, & nihilominus, nova quadam unitate unum cum eo: *Ego in vobis*: Spiritum divinum respirando alteram in mundo Trinitatem efficiat. Altissimæ sapientiæ mysterium est, Pater generat, Filius generatur: Pater & Filius unà spirant: duo spirantes, unus Spirator, unum principium Spiritus Sancti, qui spiratur, & à Patre filioque procedit. Sed quia Filius unum tantummodo Patrem habebat in cœlis ab æterno, usq; adeò eius fecunditatem exhauriens, ut fratrem ab illo expectare non posset, novæ generationis inventor unioque hypostatica & admiranda se homini sociavit, factus in tempore de Matre virgine Deus homo, jam tot fratres habet, quot fideles, tot Patres quot Sacerdotes.

IV. Quid enim aliud exercetis quotidie in stupendo illo altaris mysterio, quàm quod ab æterno Pater æternus? Nempe nova quadam analogia eundem cum Patre Deo Dei Filium generatis, & quod æquè mirabile est loquendo generatis. Pater ab æterno unum Verbum tantum loquitur, & loquen-

quando generat : ita vos Patrem æmulati quotidie loquendo eiusdem Filium generatis. Qua consideratione forsan inductus Theophanes Sacerdotium appellavit *Opificialem Dei potentiam*. Ita enim effatur, cum supra humanum fastigium esse meminit conficere corpus & sanguinem Domini : *Hoc ergo opus excellentissimum, & Apostolis similiter operandum tradidit, & per illos, illorum successoribus, & deinceps reliquis, usque ad finem vitæ præsentis. Unde non erraverit ó dilecti qui sacerdotium esse dixerit opificialem Dei potentiam*. Minus igitur dixerit Augustinus : *Veneranda Sacerdotum dignitas, in quorum manibus Dei Filius, velut in utero Virginis in carnatur !* Concurrat ad operationem Sacerdotalis manus non tantum analogia generantis virginis, sed etiam omnipotentia Creatoris, ut differis B. Pet. Damiani ; dum ait : *Consummatus honor hominem in terris positum cælis imperare. Præcedit Petri sententia, sententiam Redemptoris : quia non quod Christus hoc ligat Petrus, sed quod Petrus, hoc ligat Christus. Judicat Petrus & Petri iudicia confirmat omnipotens : & est in manu Petri manus altissimi*. Maius est quod adstruit Augustinus Sacerdoti attribuens quandam omnipotentiam Creatoris, dum ait : *O venerabilis sanctitudo manuum ! O felix exercitium ! qui creavit me (si fas est dicere) dedit mihi creare se, & qui creavit me sine me, ipse creatur mediante me !* Quid amplius aut gloriosius dici possit ? Stupet animus dum considerat potentiam Sacerdotis supra omnem humanam pompam mirabilem & gloriosam, divinæ quæ fas est æmulatricem !

V. Tantæ dignitati suo etiam suffragio subferibit Gentium Doctor, qui vidit arcana : *Flecto : inquit genua mea, ad Patrem Domini mei JESU Christi,*

G g g 2

sti,

S. Theophan.
lib. de
Sacerd.

S. Aug.
hom. 2. in
Psal. 37.

B. Pet.
Dam.
serm. 26.

S. Aug. in
Psal. 37.

Ephes. 3.

sti, ex quo omnis Paternitas in cœlo, & in terra nominatur. Dei Filius in cœlo Patrem in terra Matrem habet; nec ullam hæcenus Paternitatem eius in terra novit fides: Quænam ergo illa Paternitas in terra, quæ nominatur in terra sicut Paternitas in cœlo? Utique non alia quàm Sacerdotalis. Vestra Patres venerandi, hæc est Paternitas, qua Filium Dei advocatis è cœlo, generatis in altari, gestatis in manibus, fumitis ut cibum: & stupendo iterum mysterio, mirabili Metamorphosi, ubi Patres estis, etiam transformamini in Filium, ut de vobis possit dicere Dei Filius: *Ego & Pater unum sumus*, Ego & Sacerdos unum sumus. Qui enim in cœlo Patri est consubstantialis, in terra unum efficitur cum Sacerdote, & quodammodo in eum transsubstantiatur. *Ego sum in Patre, & vos in me, & ego in vobis*. Et rursus: *Pater sancte ser-va eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum sicut & nos*. Quid est servare in nomine Patris, nisi ut Patres vocemini, & sitis unum inter vos, unum cum Filio, unum cum Patre. Hinc illa ad incrementum elogij vestri. *Qui vos audit me audit*. Verbum Patris est, ergo qui vos audit Verbum Patris audit. Et qui de se dixit: *Ego sum lux mundi*, idem ad vos transtulit parem nomenclaturam: *Vos estis lux mundi*.

Joan. 17.

Joan. 8.

Matth. 5.

Gen. 1.

S. Hieron.
in Tradit.
Hebraic.

VI. Desinite nunc mirari, quod vos novo appellationis genere pronuntiaverim TRINITATEM CREATAM. Cùm enim sitis unum cum Patre & Filio, facillè ostendam etiam unum vos esse cum Spiritu sancto. In primordijs nascentis mundi Spiritus Domini ferebatur super aquas, id est interprete Hieronymo, *incubabat seu consovebat, in similitudinem volucris ova calore animantis*. Quis hic non ex-
cla-

clamet? *Aque multe populi multi*: Sacerdotum curæ commissi, ut nondum animatos animent in baptismo, exanimatos peccato, redaniment per pœnitentiam. Sed & homini effigiato de luti plasmate, *inspiravit Deus spiraculum vite, & factus est homo in animam viventem*. Amabo vos, edicite: num artifex alia arte opus primùm efficiat, alia destructum reficiat? Negabitis: & ego dicam: homo per peccatum mortuus eodem spiritu redanimatur ad vitam, quo primum fuerat animatus. Quod illic agebat Deus in verbo virtutis suæ & spiritu, cum opera Trinitatis ad extra sint indivisa, hoc modò agitis venerabiles sacerdotes. Vobis enim post gloriosam anastasin ascensurus ad Patrem Dei Filius *insufflavit & dixit: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata remittuntur eis*. Ad vos dicit: *sicut misit me Pater, & ego mitto vos*. Et si ipse cum Patre misit Spiritum quo renovaret faciem terræ, vel ex hoc potestis agnoscere dignitatem vestram, qui eadem cum Patre & Filio prædicata sortiti estis. Et si Pater cum Filio unus est Spirator Spiritus sancti, quid vetat dicere, vos cum Dei Filio instrumentaliter respirare Spiritum sanctum quando ut causa instrumentalis confertis gratiam, inspiratis Spiritum sanctum in corda fidelium, ut fateantur regenerati in aqua & Spiritu: *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis*. Neque enim in ventos loquimini, cum recens natus lustrali aqua abluitis & insufflatis ac dicitis: *Exi ab eo immunde Spiritus, & da locum Spiritui Sancto Pœraclito*. Donatis gratiam, qua ratione? loquatur Doctor Angelicus. *Dicendum quod gratia gratum faciens disponit animam ad habendam divinam*

S. Tho. 1,
p. 1. 36.
a. 4.

Rom. 5.

D. Tho. 1,
p. 1. 43.
a. 3.

personam, & significatur hoc cum dicitur, Spiritus S. datur secundum donum gratiæ. Sed tamen ipsum donum gratiæ est à Spiritu Sancto. Et hoc significatur cum dicitur: quod Charitas Dei diffundatur in cordibus nostris per Spiritum Sanctum qui datus est nobis. Donum gratiæ est à Spiritu Sancto principaliter, donum gratiæ est à Sacerdote instrumentaüter seu ministerialiter, ut loquitur S. Thomas. Et neget quippiam symbolizare Sacerdotes cum Spiritu Sancto, qui nec loqui possunt sine Spiritu Sancto? *Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis.*

S. Tho. cit.
4. 1.

Matth. 10.

VI. Solutum credo me promissi fide. Sacerdos nova in mundo TRINITAS CREATA. Ut Pater generat Dei Filium, ut Filius in ipsum Filium velut transubstantiatur; ut Pater & Filius Spiritum Sanctum respirat: ut Spiritus Sanctus dona distribuit gratiarum ministerialiter. *Et hi tres unum sunt*, cum quibus ut unum simus Sacerdotes non tam dignitate quàm virtute, enitendum nobis est, ac meminisse oportet, nihil nobis profuturos magnos titulos, splendidas nomenclaturas, Deo paulò inferiora elogia, si animus cassus fuerit ornamentis æmulantibus TRINITATIS INCREATÆ perfectiones. Imitanda est Providentia Patris, *Providentes bona non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus.* Zelus Filij in lucrandis animabus: *Quicumque enim Spiritu Dei aguntur ij sunt Filij Dei.* Et: *si præoccupatus fuerit homo aliquo delicto, vos qui spirituales estis hujusmodi instruite in Spiritu lenitatis. Spiritus Sancti. Deus Charitas est: qui manet in charitate in Deo manet & Deus in eo.* Obsecro itaque vos, ut dignè ambuletis vocatione qua vocati estis,

Rom. 12.
v. 17.

Rom. 8.
Gal. 6.

1. Joan. 4.

Ephes. 4.

stis, supportantes invicem in charitate, solliciti servare unitatem Spiritus in vinculo pacis. Unum corpus & unus Spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae. Unus Dominus, una fides, unum baptisma, unus Deus & Pater omnium, qui est super omnia, & per omnia in omnibus nobis. Hac panoplia virtutum ornatis, qui nunc estis congregati in Spiritu, licebit in Scrutinio dicere: *Visum est Spiritui Sancto & nobis.* Dixi. Aao. 15.

ALLOCUTIO II. SYNODALIS.

Ad Clerum.

Dominica II. post Pascha

SIMILITUDO RECIPROCA.

T H E M A.

Cognosco oves meas, & cognoscunt me
meæ, sicut novit me Pater, & ego
agnosco Patrem. *Joan. 10.*

Inter Patrem & filium similitudinem, natura, ratio, Philosophia, Theologia, fides docet: inter Pastorem & oves reclamante natura, sola fides evincit: Ipse dixit, qui est increata veritas, via sine ambagibus,
fin-